

844.435.1'243(075)
I-54

ADA ILIESCU

Manual de limba română ca limbă străină

- pentru studenții străini
- pentru vorbitorii străini
- pentru românii de pretutindeni

edp

EDITURA
DIDACTICĂ ȘI
PEDAGOGICĂ, R.A.
BUCUREȘTI

Lector univ. drd. **ADA ILIESCU**

Manual de limbă română ca limbă străină

**pentru studenții străini,
pentru vorbitorii străini,
pentru românii de pretutindeni**

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A.
București, 2002

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ R.A., București, România
Str. Spiru Haret, nr. 12, sectorul 1, cod 70738
Telefon: 315.38.20
Tel./Fax: 315.73.98; 312.28.85; 314.70.73
e-mail: edp@totalnet.ro

Redactor: prof. **Valentina Jercea**
Culegere și tehnoredactare computerizată: **Mircea Coțofană**
Tehnoredactor: **Elena Stan**
Coperta: **Elena Drăgulelei-Dumitru**
Ilustrația: *Izvod popular*, **I. Țuculescu**

ISBN 973-30-2019-2

© 2002 EDP

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii Didacticei și Pedagogice R.A., București.

Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic din această lucrare se face numai cu acordul scris al editurii.

Lucrarea executată la
Imprimeria „ARDEALUL” Cluj
B-dul 21 Decembrie nr. 146 Cluj-Napoca
Tel: 413871; Fax: 413883
Nr. plan 1253 C-da nr. 2028

CUPRINS

PRELUCRARE	
RETRAT	
Argument	
Alfabetul limbii române	
FONETICA: Vocale	(Malraux)
Consoane	
C c	
G g	
Difonghi	
Trifonghi	
Vocale în linie	
Alternanțe vocalice și consonantice	
Exerciții ortografice și ortoepice (diefare – seciete – p'orauite)	
LECTIA 1. CINE	27
<i>„Copiilor mei, Corina și Cosmin, care de la început au înțeles</i>	
<i>responsabilitățile mele ca dascăl și studenților mei, de pe toate</i>	
<i>meridianele globului, care, prin întrebări iscoditoare, m-au ambiționat</i>	
<i>în studiul LR ca LS și m-au ajutat să mă înalț.</i>	
LECTIA 4. OR	42
<i>Dumnezeul lor să-i binecuvânteze oriunde s-ar afla!“</i>	
LECTIA 5. O ZI DE LUCRU	46
LECTIA 6. O ZI LIBERĂ	52
LECTIA 7. FAMILIA MĂ	58
LECTIA 8. LA RESTAURANT	64
LECTIA 9. COLEGI MEI	68
LECTIA 10. LA MAGAZINUL „MERCUR“	72

CUPRINS

PRECUVÂNTARE	7
REFERAT	8
Argument	9
Alfabetul limbii române	12
FONETICA; Vocale	13
Consoane	15
C c	18
G g	19
Diftongii	20
Triftongii	21
Vocale în hiat	22
Alternanțe vocalice și consonantice	23
Exerciții ortografice și ortoepice (dictare – scriere – pronunție)	25
LECȚIA 1. CINE EȘTI TU? CINE SUNTEȚI DVS.?	27
• pronumele personal • verbul a fi • a fi în structuri • numeralul cardinal	
LECȚIA 2. SALA DE CURS	32
• predarea genului substantivelor • articolul nehotărât • predarea pluralului la substantive	
LECȚIA 3. UN CĂMIN PENTRU STUDENȚI	37
• pronume (adjectiv) nehotărât fiecare • pronumele negativ • MULȚI, TOȚI, PUȚINI, CĂȚIVA • adverbul FOARTE • semiadverbul ȘI • predarea adjectivelor	
LECȚIA 4. ORAȘUL CRAIOVA	42
• articolul hotărât • pronumele (adjectivul) demonstrativ	
LECȚIA 5. O ZI DE LUCRU	46
• grupe de verbe la modul infinitiv prezent • modul indicativ, timpul prezent	
LECȚIA 6. O ZI LIBERĂ	52
• pronumele (adjectivul) interogativ • verbe cu alternanțe și cu alte dificultăți	
• verbele neregulate • predarea scopului • vb. A PUTEA + inf.	
LECȚIA 7. FAMILIA MEA	58
• articolul posesiv-genitival • pronume (adjectiv) posesiv • predarea posesiei	
• posesivul AL în diferite contexte	
LECȚIA 8. LA RESTAURANT	61
• modul indicativ, timpul perfect compus • predarea modului participiu	
• A FI – valori morfologice • statutul prepoziției CU	
LECȚIA 9. COLEGII MEI	66
• cazul substantivelor • Ac-ul obiectului fără PE • Ac-ul persoanei fără PE	
• statutul participiului în limba română	
LECȚIA 10. LA MAGAZINUL „MERCUR“	69
• Etapele predării conjunctivului prezent din perspectiva românei ca limbă străină	

LECȚIA 11. ZIUA MEA	75
• FRAZA I • relația de coordonare • relația de subordonare • exprimarea cauzei	
• modul indicativ, timpul viitor	
LECȚIA 12. LA MEDIC	80
• cazul Ac. la substantive și la pronume personal • cazul N. • pronume personal în Ac.	
• subst. în Ac. (Ac-ul persoanei cu PE) • pronume personal în Ac.	
• subst. în Ac. (Ac-ul obiectului fără PE) • A PUTEA + inf. • alte întrebări la Ac.	
• prezența ≠ absența articolului posesiv AL	
LECȚIA 13. CURSUL DE LIMBA ROMÂNĂ	93
• articolul posesiv-genitival • pronume și substantiv în cazul G.	
• etapele de predare a cazului G. • prezența ≠ absența art. hot. la subst. cu prepoziție	
LECȚIA 14. VACANȚA DE IARNĂ	99
• verbe cu pronume reflexiv în Ac. • clasificare: reflexiv obligatoriu - reflexiv facultativ	
• verbe reprezentative	
LECȚIA 15. LOCUINȚA MEA	102
• cazul D. • pronume personal în cazul D. • tabel general • verbe cu pronume personal în D. • clasificare: personal • obligatoriu – personal facultativ • exemple de folosire a pronumelor personale în D. • tabelul general al declinării substantivelor	
• locul pronumelui în D. • test de verificare	
LECȚIA 16. GRUPA MEA	111
• articolul demonstrativ-adjectival • gradele de comparație ale adjectivelor și ale adverbilor • FRAZA II • CARE la N.Ac. • CARE la G.D.	
LECȚIA 17. DE CE AȚI VENIT ÎN ROMÂNIA?	118
• verbe cu pronume reflexiv în D. • clasificare: reflexiv obligatoriu - reflexiv facultativ	
• verbe reprezentative • tabelul formelor pronominale • Conjugarea unor verbe	
Recomandări pentru profesor	121
Clase de verbe după diateze și ± pronume	122
Verbe cu pronume + trăsătura [obligatoriu] ≠[facultativ]	123
Vorbirea indirectă • Mecanismul trecerii unui text în vorbirea indirectă	124
Modul imperativ. Predarea pe etape + excepții	125
Timpul imperfect. Predarea pe etape + excepții	128
Modul condițional-optativ prezent. Predarea pe etape	130
Modul condițional-optativ perfect	131
Modul gerunziu. Predarea pe etape + excepții	132
Timpul mai mult ca perfect (m.m.c.p). Predarea pe etape	133
Timpul perfectul simplu. Predarea pe etape	135
STUDENȚI ÎN ROMÂNIA • scrisoare deschisă	137
Structuri gramaticale cu patru forme flexionare	139
• pronumele demonstrativ • numeralul ordinal • numeralul colectiv	
• pronumele negativ • pronumele interogativ relativ • pronumele nehotărât	
Sinonime și Antonime (lexic minimal pentru examen)	141
Abrevieri	143

PRECUVÂNTARE

Nu pot începe altfel această scurtă precuvântare decât citând din versurile lui V. Voiculescu, poet de frunte al veacului trecut. Chiar dacă nu se află în fruntea culegerii **Destin**, tipărită acum aproape 70 de ani, bucata se numește cu îndreptățire *Poezie* și începe așa: „M-am băgat *surugiu la cuvinte*: / Le momesc cu văpăi, le hrănesc cu jăratec, / Le strunesc în ham de gând, când lin, când sălbatec, / Le-ncing cu harapnicul dorului și mână-nainte!“. Își poate asuma răspunderea imensă de a deveni „surugiu la cuvinte“ numai cine le-a fost, vreme îndelungată, rob, trăind, nu fără voluptate, în dulcea lor robie, din care până la urmă s-a smuls, emancipându-se. Nu numai poeții încearcă această stranie schimbare, dar și filologii. Și unii, și alții își petrec viața în preajma cuvintelor, suferind deopotrivă și perfida lor supușenie, și, la răstimpuri, semețirea lor.

Așișderi ilustrului poet, doamna Ada Iliescu, slujitoare devotată a Universității din Craiova, a reușit, cu prețul unor inestimabile strădanii, obiective și subiective, să-și supună materialul lexical al limbii române, să-l înmlădie și să-l... domesticească, dând seama, întocmai ca „micul prinț“ din poveste, de ceea ce a domesticit.

Doamna Ada Iliescu știa foarte bine că, pentru a deveni convingător, materialul lexical din care domnia sa și-a durat construcția trebuie să... ardă, fără ca acest mod de a convinge să devină evident. Aici se și întâmpină cele două bresle, a filologilor și a poeților, adică acolo pe unde unul din prietenii „vicleni“ ai lui Sadoveanu își... „cântă filologia“.

Știu și eu, alături de doamna Ada Iliescu, că domnia sa este mistuită de un imens dor: acela de a fi utilă generațiilor de învățacei, câte ucenicesc cu folos în preajma domniei sale, nu numai cu darurile minții, dar și cu cele ale inimii. Mai știu că, fără a se coace în cuptoarele inimii, bucatele minții rămân sterpe. Autoarea acestei cărți a făcut tot ceea ce a putut ca să „echilibrez“ aceste două componente ale oricărui lucru științific.

Faptul că metodele mele de lucru sunt altele decât ale doamnei Ada Iliescu mă „califică“ – așa spune – să fiu extrem de precaut în afirmații. Voi recunoaște totuși că adesea mă strecor în tabere străine și mă întorc de acolo cu spor. A spus-o, cândva, Seneca. Într-un lucru pozițiile noastre se identifică: punând la dispoziția tineretului străin texte, foarte bine concepute, despre realitățile românești, autoarea nu le exaltă pe acestea din urmă. Cine vrea să-și iubească așa cum merită înaintașii și urmașii – limba lor în primul rând – trebuie să respecte istoria altor popoare, deopotrivă cu limbile lor. Fiecare cetățean al lumii are dreptul să spună: „Limba mea este cea mai frumoasă de pe Pământ“, iar noi trebuie să ascultăm cu smerenia cuvenită o atare declarație, pentru că ea pornește din adâncurile insondabile ale inimii.

Mă întorc, înainte de a încheia, la „inimă“. Meritul fundamental al cărții este că autoarea nu a reușit să-și sugrume chiar toate bătăile inimii. Nici un lucru durabil nu se întruchipează fără iubire. Depun mărturie Dante și armonia care chivernisește lumea: „L'amor, che move il sole e l'altre stelle“.

Timișoara, 11 septembrie 2002

G.I. Tohăneanu
Universitatea din Timișoara